

компоненты ритма сердца свидетельствует об уменьшении барорефлекторной чувствительности, что обуславливает нарушение регуляции гемодинамики. У пациентов с ХОЗЛ+ГБ, наблюдали сдвиг вегетативного баланса в сторону преобладания симпатической активности. Достоверные различия в количестве пациентов с неблагоприятными значениями SDNN, HRV triangular index и TP отражают повышенный риск развития сердечно-сосудистых катастроф у больных ГБ в сочетании с ХОЗЛ. Выводы. У пациентов с ХОЗЛ на фоне ГБ выявлены значительные нарушения циркадной структуры активности вегетативной нервной системы, на что указывает изменение циркадных индексов. Наиболее значимо снижаются циркадные колебания мощности диапазона LF. У некоторых пациентов с ХОЗЛ на фоне ГБ присутствовала инверсия суточного ритма активности вегетативного статуса, что особенно негативно влияет на деятельность сердечно-сосудистой системы.

УДК: 615.276:616-008.1:612.017

АНАЛІЗ РЕАКЦІЙ ГІПЕРЧУТЛИВОСТІ ДО НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ І ПРОТИРЕВМАТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Харченко Ю.В., Мамчур В.Й.

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України»
Кафедра фармакології та клінічної фармакології

За даними літератури, у структурі побічних дій лікарських засобів (ЛЗ) перше місце займають дозозалежні токсичні реакції (понад 70 %). В Україні, за даними фармаконагляду, побічні реакції алергічного ґенезу (тип В) складають 57,24 % (ураження шкіри серед них складають 37,22 %). За даними фармаконагляду багатьох країн, за частотою алергічних реакцій, які індукуються ЛЗ, лідерами виступають препарати: НППЗ, антибіотики, загальні анестетики і міорелаксанти, вітаміни, місцеві анестетики. За період з 01.01.2011 р. по 31.12.2013 р. департаментом післяреєстраційного нагляду (директор департаменту О.В. Матвєєва) ДП «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України» зареєстровано 15 890 випадків реакцій гіперчутливості до ЛЗ, а саме:

<i>Побічна реакція</i>	<i>Кількість повідомлень</i>
Анафілаксія	121
Ангіоневротичний набряк	939
Кропив'янка	3000
Висипання різного характеру	10698
Свербіж	9699
Анафілактична реакція	21

За даними фармаконагляду клінічними проявами реакцій гіперчутливості до НППЗ найчастіше являються: загальні системні реакції (СЧВ-подібні реакції, токсичний епідермальний некроліз, синдром Стівенса-Джонсона); орган-специфічні реакції (алергічні висипання/ангіоедема, геморагічні висипання, гострий генералізований екзантематозний пустульоз, локальні лікарські висипи, контактний і фотоконтактний дерматит); легеневі (астма, інтерстиційний пневмоніт, легенева еозинофілія); ниркові (мембранозний нефрит); гематологічні (гемолітична анемія); опорно-рухові / неврологічні (асептичний менінгіт). Таким чином, НППЗ-індуковані реакції гіперчутливості представляють широкий спектр клінічних проявів від анафілаксії до тяжкого бронхоспазму, розвиваються протягом кількох хвилин після прийому препаратів, а уповільнені типи відповідей з'являються після днів і тижнів. В теперішній час ще не розроблені клінічні керівництва, які б регламентували стандартизоване ведення таких пацієнтів, однак видана адаптована клінічна настанова «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію» та наказ МОЗ України №916 від 30.12.2015 року, які наводять основні принципи ведення пацієнтів і можуть бути використані для створення національних настанов.